

Plângeri - cap.2

Capitolul 2 este construit altfel decât cap.1. Cap.1 seamănă cu cap.50-51 din Ieremia (profeția împotriva Babilonului). Include o avalanșă de imagini care se succed cu repeziciune. Altfel e dificil să împarți textul și să identifici anumite idei centrale așezate într-o anumită ordine. De aceea, când am studiat cap.1 am urmărit TEMELE acestuia și nu am încercat să identificăm o structură internă a capitolului. Dar în capitolul 2 lucrurile stau diferit. Textul se poate împărți cu ușurință în câteva pasaje, fiecare din ele focalizându-se și dezvoltând o idee principală:

- 2:1-10 – Domnul Și-a nimicit propria Casă și propriul popor
- 2:11-12 – Suferința proorocului pentru poporul său
- 2:13-17 – Proorocul explică poporului cauza dezastrului lor
- 2:18-19 – Proorocul îndeamnă zidul Sionului la mijlocire
- 2:20-22 – Proorocul se roagă Domnului

2:1-10 – Domnul Și-a nimicit propria Casă și propriul popor

Ieremia vede pedeapsa Domnului ca pe o aruncare de la lumină în întuneric, ca o pe aruncare din înaltul luminos al cerului în adâncul întunecat al pământului. Într-adevăr, cetatea Ierusalimului altădată se bucura de pace, bucurie, liniște. Dar acum este dată pradă săbiei, morții și pustiirii. Dar mai mult decât atât. Ei sunt alungați de la Fața Lui. E vorba de o lepădare, de o depărtare de prezența lui Dumnezeu. Templul din Ierusalim era locul unde cerul se unea cu pământul, unde cerul coborâse pe pământ sau unde pământul fusese suit sus la cer. Prin prezența Domnului din Ierusalim, Israelul era efectiv înălțat sus la cer în lumină. Prin faptul că Domnul Își părăsește Casa, o distruge, și alungă pe Iuda din țară, face efectiv ca Israel să fie aruncat din cer pe pământ, din lumină în întuneric.

Domnul a azvârlit din cer pe pământ podoaba lui Israel, și nu Și-a mai adus aminte de scaunul picioarelor Lui. Dar cine este podoaba lui Israel? Și ce este scaunul de domnie al picioarelor Lui?

- Împăratul David s-a sculat în picioarele și a zis: Ascultați-mă fraților și poporul meu! Aveam de gând să zidesc o casă de odihnă pentru chivotul legământului Domnului și **pentru așternutul picioarelor Dumnezeului nostru, și mă pregăteam să o zidesc.** (1 Cr.28:2)
- Haidem la locuința Lui, să ne închinăm **înaintea așternutului picioarelor Lui!** Scoală-Te, Doamne, vino la locul Tău de odihnă, Tu și Chivotul măreției Tale! (Ps.132:7-8)

- În anul morții împăratului Ozia, am văzut pe Domnul șezând pe un scaun de domnie foarte înalt, **și poalele mantiei Lui umpleau Templul.** (Is.6:1)
- Să pui capacul ispășirii pe chivot, și în chivot să pui mărturia pe care ți-o voi da. Acolo Mă voi întâlni cu tine și de la înălțimea capacului ispășirii, dintre cei doi heruvimi așezați pe chivotul mărturiei își voi da toate poruncile Mele pentru copiii lui Israel (Exod 25:21-22).
- A părăsit locuința Lui din Silo, cortul în care locuia între oameni. Și-a dat **slava** pradă robiei și **măreția Lui** în mâinile vrăjmașului. A dat pradă săbiei pe poporul Lui și S-a mâniat pe moștenirea Lui. (Ps.78:60-61)

Dumnezeu șade între heruvimi iar chivotul este scaunul de domnie al Domnului. Dar în același timp chivotul și Casa Domnului sunt și locul unde se odihnește așternutul picioarelor Lui. În cele din urmă Domnul șade pe chivot sau doar așternutul picioarelor Lui? Ne aducem aminte că acel Cort ridicat de Moise e făcut după chipul văzut pe munte, după chipul Cortului ceresc. David pare să ne dea răspunsul în Ps.11:4:

- Domnul este în **Templul Lui cel sfânt, Domnul Își are scaunul de domnie în ceruri.** Ochii Lui privesc și cercetează pe fiii oamenilor.

Deci este un Templu ceresc cu un scaun de domnie ceresc. Templul și chivotul sunt reprezentările pământești a realităților cerești. Dar aceste reprezentări sunt sfințite de prezența efectivă a Domnului. Norul de peste Cort urca pâna la cer sugerând că acolo, la cort, cerul se îngemăna cu pământul. Astfel Domnul șade pe tronul ceresc, dar așternutul picioarelor Lui este Templul pământesc. Chivotul este o prelungire a scaunului de domnie din ceruri. Cartea Apocalipsa ne confirmă existența unui Cort ceresc care dăinuiește chiar dacă cel de pe pământ este dărâmat. Dar acest lucru nu înseamnă că Templul pământesc este doar o sumă de simboluri. În sine, nu reprezintă ceva. Dar Domnul a coborât efectiv peste acele simboluri pământești și le-a sfințit cu prezența Sa. Prezența Sa pe pământ își avea centrul la Templul din Ierusalim. Acolo intensitatea prezenței Sale era cea mai mare. Dumnezeu coborâse ca Persoană în mijlocul lui Israel. Norul nu era doar un simbol. Efectiv s-au îndepărtat bariere spirituale dintre Israel și Domnul, și Domnul era mai aproape de Israel ca înainte de Sinai. Era un fel de reeditarea a părtașiei din Eden în mijlocul războiului cu Șarpele, în mijlocul vrăjmașilor Domnului. Domnul aducea din nou realitatea vie a Grădinii în mijlocul pustiului stăpânit acum de Șarpe. Un izvor de viață spirituală se deschisese la Ierusalim. O poartă a Binelui prin care oștirile Domnului au coborât pe pământ pentru a lupta împotriva Răului și Șarpelui. Dărâmarea Templului însemna închiderea acestei porți cerești, îndepărtarea acestui izvor de apă. Deși se manifesta dreptatea divină prin distrugerea Templului, în dinamica războiului spiritual era o victorie a Șarpelui. Acea poartă cerească deschisă prin Cort și Templu era acum închisă. Puterea oștirilor cerești de a lupta pe pământ împotriva întinericului scădea. Templul trebuia rezidit. Poarta cerească rezidită. Tocmai proiectul rezidirii arată că dărâmarea Templului a fost o înfrângere. De aceea, Ieremia nu

se poate bucura de distrugerea Templului. Cum să te bucuri când vezi Poarta cerească închizându-se și istoria revenind la momentul robiei egiptene când nu exista o asemenea poartă, o asemenea invazie a Binelui pe pământul întunecat, un asemenea loc în care cerul să se unească cu pământul, în care realitatea Domniei cerești să descindă pe pământ? De aceea Ieremia plânge și jelește distrugerea Templului. Oricât de necesară devenise curățirea Templului prin nimicire, actul distrugerii Sale putea fi doar un motiv de jale și de suspine.

Ieremia începe cap.2 vorbind de Templu în 2:1. Apoi în 2:2-5 prezintă distrugerea locuințelor poporului, ca apoi în 2:6-7 să revină la realitatea Templului. Apoi în 2:8-10 reia din nou tema nimicirii poporului și a cetății. Observăm deci o alternanță între nimicirea Templului și cea a poporului. Alternanța nu este întâmplătoare. Expresiile folosite de Ieremia ne sugerează o paralelă clară între cele două teme.

a) 2:1 – Domnul nimicește Templul

- A aruncat la pământ podoaba lui Israel
- Nu și-a mai adus aminte de așternutul picioarelor Lui

b) 2:2-5 – Domnul nimicește poporul

- A prăvălit la pământ locuințele lui Iuda
- A făcut de ocară împărăția și căpeteniile
- A prăpădit tot ce era plăcut privirilor
- A vărsat ca un foc urgia peste cortul fiicei Sionului
- I-a dărâmat ca un vrăjmaș toate palatele

c) 2:6-7 – Domnul nimicește Templul

- A pustiit cortul sfânt ca pe o grădină
- A nimicit locul adunării sale
- A făcut să se uite în Sion sărbătorile și Sabatul
- În mânia Lui a lepădat pe împărat și pe preot
- Și-a disprețuit altarul
- Și-a lepădat locașul Său cel sfânt

d) 2:8-10 – Domnul nimicește poporul

- A dărâmat zidurile fiicei Sionului
- Împăratul și căpeteniile sunt între neamuri
- Lege nu mai au.
- Proorocii nu mai primesc vedenii
- Bătrânii și-au pus țărână în cap
- Fecioarele își pleacă privirea la pământ.

Observăm cum expresii folosite în contextul descrierii nimicirii Templului, sunt folosite în contextul descrierii distrugerii poporului și a cetății. Domnul pustiește cortul sfânt dar și cortul fiicei Sionului. Domnul aruncă la pământ podoaba lui Israel dar și locuințele lui Iuda. Mânia Lui se revarsă asupra Casei dar și asupra poporului. El leapădă scaunul Său de domnie din Templu dar și scaunul de domnie al împăratului poporului. Este lepădat preotul, dar și împăratul. Această alternanță ne arată legătură strânsă între realitatea Casei și realitatea poporului. Cortul a fost construit în mijlocul lui Israel. La fel și Templul. Moise nu a ridicat un Cort singur în pustie. Nici Solomon nu a zidit singur un Templu în pustie. Locuința Domnului a fost construită de popor, în mijlocul poporului. Temelia Templului era poporul. Templul a fost zidit prin popor. Putea sta în picioare doar prin popor, fără de popor nu putea exista Templu. În cele din urmă omul este agentul viu al Împărăției. Poarta cerului spre pământ nu era deschisă printr-un Templu de piatră, ci printr-un popor care trăia în ascultare. Dorința Domnului era să locuiască în mijlocul poporului Său și nu într-o casă de piatră. Domnul relaționa cu poporul și nu cu un lăcaș material. Reprezentările din lăcaș erau pentru popor. Ca acesta să înțeleagă mai bine căile Domnului. Templul mijloca relația dintre Yahwe și Israel. Înțelegem că ascultarea lui Israel a deschis acea poartă cerească prin care Domnul a putut coborî și umple Templul. Templul este deci distrus prin aceeași cale prin care a fost construit, adică prin popor. Ascultarea poporului duce la înălțarea și umplerea Templului cu prezența Domnului. Neascultarea poporului duce la golirea și dărâmarea Templului. Domnul era mâniat pe păcatele poporului nu pe ale Templului. Păcatele poporului pângăriseră Casa, și umpluseră Casa cu idolatrie. De aceea a trebuit nimicită. În cele din urmă poporul era Casa vie în mijlocul căruia locuia Domnul. Templul era doar o reprezentare a cum trebuia să arate această Casă vie pentru ca Domnul să poată locui în ea. Era un model sfințit de prezența divină. Iată ce ne spune psalmistul:

1. Când a ieșit Israel din Egipt, când a plecat casa lui Iacov de la un popor străin,
2. Iuda a ajuns **lăcașul Lui cel sfânt**, și Israel, **stăpânirea Lui**.
3. Marea a văzut lucrul acesta, și a fugit, Iordanul s-a întors înapoi:
4. munții au sărit ca niște berbeci, și dealurile, ca niște miei.
5. Ce ai tu, mare, de fugi, și tu, Iordanule, de te întorci înapoi?
6. Ce aveți, munților, de sălțați ca niște berbeci, și voi, dealurilor, ca niște miei?
7. Da, cutremură-te, pământule, **înaintea Domnului, înaintea Dumnezeului lui Iacov**,
8. care preface stânca în iaz, și cremenea, în izvor de ape.

(Ps.114)

Ce imagine superbă a realității lui Yahwe în mijlocul poporului Său. Psalmistul îndrăznește să spună că Iuda a ajuns Locașul Lui cel sfânt. Într-adevăr, Templul a fost zidit în Iuda. Dar e mai mult decât atât. Psalmistul întrevide realitatea vie a Casei în care locuiește Domnul. Totuși până la Hristos nu se pronunță cu claritate acest lucru. Am comentat cu alte ocazii acest aspect. Vechiul Legământ trebuia să arate necesitatea jertfei lui Hristos. Ea anticipează realitățile viitoare dar nu le poate proclama cu tărie ca prezent până nu vine Hristos. Hristos desăvârșește apropierea dintre Domnul și poporul Său, și după Hristos poporul Său devine Casa Sa și se poate afirma cu claritate acest lucru.

Înțelegem deci de ce Ieremia împletește actul nimicirii poporului cu cel al nimicirii Templului. Păcatul poporului e cauza nimicirii Templului. Poporul e adevăratul Locaș în care Yahwe dorea să Se odihnească.

Primul pasaj al capitolului 2 insistă mai mult ca primul capitol pe faptul că Domnul este Cel care a nimicit Ierusalimul vărsându-și urgia. Interesant că în acest prim pasaj nu se menționează în mod direct cauza aducerii pedepsei. Într-adevăr, nici măcar odată Ieremia nu amintește păcatul lui Iuda. Ciudat. Foarte ciudat! Aceasta înseamnă că el vrea să ne focalizeze atenția spre altceva, și anume spre faptul că Domnul este Cel ce a distrus cetatea și Templul. Ieremia descrie în amănunt acțiunile întreprinse de Yahwe împotriva Ierusalimului. El vrea să arate cum toată urgia Sa s-a dezlănțuit fără milă asupra cetății. Expresia FĂRĂ MILĂ apare de TREI ori în acest capitol: v.2, v.17, v.21. Dumnezeu MILEI pedepsește FĂRĂ MILĂ. Cel care iubește pe Israel cu o iubire eternă ÎȘI DEZLĂNȚUIE pur și simplu mânia împotriva lui. Cel care nu vrea să pedepsească și care suferă atunci când pedepsește, Își manifestă judecata fără opreliști, fără ezitări. Cel care plânge când judecă, Se bucură de pedepsirea vrăjmașilor Săi. Ajungem din nou la marea taină de neînțeles a relației dintre glasul iubirii și cel al dreptății. Asemenea lui David, Domnul continuă să SIMTĂ cu fiul răzvrătit. Dar spre deosebire de David, nu dă dovadă de slăbiciune, și nu ezită să aducă TOATĂ pedeapsă peste cel vinovat. Iubirea fără margini a lui Dumnezeu nu ne poate încuraja la lene, la neglijarea sfințirii, la încercarea de a profita de acest har uluitor. Căci Dumnezeu iubirii este și un Dumnezeu Sfânt care este fără milă în ziua judecății. Nu ezită să-Și nimicească propria Casă, propriul popor, întâiul Său născut...propriul fiu!

Tema VRĂJMAȘULUI din cap.1 este reluată în cap.2. Dar de această dată în primul rând Domnul este vrăjmașul. Ieremia insistă că Domnul a ajuns vrăjmașul lui Iuda. Dacă în capitolul 1 agentul nimicirii era vrăjmașul pământesc, în cap.2 agentul nimicirii este Însuși Domnul, cel care a ajuns ca un vrăjmaș pentru Iuda (v.4,v.5). Vrăjmașii pământești vizibili sunt însă și ei prezenți în text. Se reliefează însă relația dintre Domnul care a ajuns vrăjmașul lor și acești vrăjmași pământești. Domnul i-a dat în mâna vrăjmașilor lor. Aceștia au fost doar uneltele mâniei Sale. Adevăratul lor vrăjmaș, Cel care a plănuț și împlinit distrugerea lor a fost Însuși Dumnezeu. Și revărsarea mâniei Sale a fost deplină, fără milă și fără leac. Ea a curpins întregul Iuda. Zidurile *cetății*, palatele, casele au pierit. *Casa Domnului* a fost nimicită, altarele Domnului. *Unșii Domnului*, preotul și împăratul (vezi v.6) sau cei doi stâlpi de aramă ([vezi comentariul pe](#)

[Ieremia 52](#)) au fost făcuți una cu pământul. **Căpeteniile poporului** și-au pierdut funcția, autoritatea. **Sărbătorile și Sabatul** au încetat în Sion. Nici **legea** nu mai este în Israel (v.9) și nici chiar **proorocii** nu mai primesc vedenii. **Bătrânii** cetății sunt disperați. **Fecioarele** își pleacă capul la pământ. Expresia „nici CHIAR proorocii”... nu este deloc întâmplătoare. Căci proorocul reprezenta acel supliment al harului, acea lingură de har, care nu era stipulată în legământ și nici condiționată de o clauză a legământului. Proorocul era manifestarea iubirii necondiționate a lui Yahwe față de Israel. Și astfel în ciuda răzvrătirilor lui Israel, El tot trimitea prooroci care să-i întoarcă la El. Dar acum nici proorocii nu mai primesc vedenii de la Domnul. E un moment în care Domnul Și-a întors efectiv Fața de la Israel. Ce am îngroșat mai sus, reprezintă STĂLPII națiunii, elementele care conferă identitatea spiritualității poporului evreu. Sunt temeliile care fundamentează relația dintre Yahwe și poporul Său. Fiecare are un rol aparte, fiecare are o funcție esențială în dinamica relației dintre Yahwe și Israel. Fiecare stâlp, fiecare temelie a fost așezată cu multă grijă și cu multă trudă de Domnul în istoria poporului. Fiecare a însemnat un pas înainte, o nouă fază a revelării de sine a lui Dumnezeu. Ne aducem aminte de darea Legii, de darea Cortului, de așezarea sărbătorilor și a legii ceremoniale, de alegerea Ierusalimului, de ungerea Marelui Preot, de ungerea Împăratului, de rolul căpeteniilor și al bătrânilor, de rolul cheie al proorocilor în perioadele de criză. Practic toți aceștia formează un mecanism complet, fiecare piesă e unică și indispensabilă. Israel nu poate să trăiască pentru Domnul și să-și împlinească preoția fără măcar UNUL din aceste elemente. Ce ar fi Israelul fără Ierusalim, sau fără frumoasele sărbători? Ce ar fi în Israel fără deciziile înțelepte luate de adunarea bătrânilor din fiecare cetate? Ce ar fi Israel fără Marele Preot sau fără împărat? Ce s-ar face Israel fără o lege atât de dreaptă și înțeleaptă? Cum ar putea locui Domnul în mijlocul lor dacă nu ar fi Casa Domnului? Cum s-ar descurca Israel în tumultul istoriei dacă nu ar primi înștiințările din partea proorocilor? Și practic Domnul S-a trudit aproximativ 500 de ani (de la Moise la Solomon) ca toate acestea să fie așezate cu grijă la locul lor în poporul Său. Și acum, nu unul, ci TOATE aceste temelii sfinte sunt nimicite DEODATĂ. Și sunt nimicite de Însuși Cel care le-a așezat cu atâta trudă în popor. E șocant. E tulburător. De aici se vede că mânia Sa este fără milă, că urgia Sa se dezlănțuie cu toată puterea ei. Cum spune în v.3: în mânia Sa a doborât TOATĂ puterea lui Israel. Nu a fost lăsat nici măcar unul din stâlpi. TOȚI au fost dărâmați la pământ. Israel nu mai are nici măcar un stâlp de care să se agațe. Când Ieremia spune că nici proorocii nu mai primesc vedenii, se include și pe sine între aceștia? Tot ce este posibil. Între evenimentul dărâmării Ierusalimului și primul mesaj din partea Domnului pentru popor (cel din Ieremia cap.42) trec măcar două luni de zile. Și chiar în cap.42 mesajul vine după 10 zile. Deci se pare că a fost o perioadă de TĂCERE din partea Domnului față de Ieremia însuși. Acest lucru ne arată cât de mare a fost supărarea Domnului și că efectiv El Și-a întors Fața de la Israel. Dar apoi proorocul Ieremia mai primește câteva mesaje. Apoi și Ezechiel va mai primi din nou mesaje. Apoi și Daniel va avea vedenii. Dintre toți stâlpii enumerați mai sus PRIMUL care este REACTIVAT este proorocul. El primește NOI MESAJE. El mijlocește. El cheamă din nou poporul la pocăință. Apoi urmează reactivarea Împăratului și Preotului (Iosau și Zorobabel), apoi Casa Domnului

(Ezra 1-6), apoi Legea (Ezra 7-10), apoi Ierusalimul (Neemia 1-6), apoi țara (7-10). Ordinea este precisă și importantă. Ea pare a fi exact ordinea INVERSĂ a nimicirii. Reținem că proorocul e ultimul stâlp dărâmat, dar și primul restaurat. Dar unde este poporul? Este cumva prezent la fiecare pas, dar în mod special în ultimii pași. Poporul participă la refacerea Casei și a Ierusalimului. Dar rolul său cheie pare a fi la urmă, adică la finalul cărții Ieremia, la refacerea întregii țări. Observăm că între Maleahi și vedenia avută de preotul Zaharia, tatăl lui Ioan Botezătorul (descrisă în Luca cap.1) apare o perioadă de TĂCERE. Maleahi e ultimul profet al revelației vetero-testamentare. Dar după această perioadă, tăcerea se sparge. În sfârșit o vedenie, un mesaj de sus. Și apare Ioan Botezătorul, profetul ante-mergător al lui Mesia Însuși. Însă după respingerea lui Mesia se lasă din nou tăcerea. Desigur până în anul 70 rămân apostolii. Este și Pavel printre ei. Dar aceștia se dedică slujirii Bisericii. Au ceva din rolul unui profet pentru Israel, dar parcă nu se încadrează profilulul clasic al profetului. De exemplu, Ioan Botezătorul are un mesaj clar și constant către poporul Israel. Apostolii au și ei mesaje către Israel, rămân la Ierusalim. Dar parcă este ceva diferit între ei și Ioan Botezătorul. Ioan e numit proorocul lui Israel. Cei 12 ucenici sunt apostoli ai Bisericii și sunt trimiși la Neamuri. Pavel, este trimis și la casa lui Israel, dar în special la Neamuri. Oriunde merge el propovăduiește Evanghelia mai întâi la Evrei. Apoi însă se focalizează pe slujirea Neamurilor. Pavel, ca Ieremia este și el un trimis al Domnului către Israel (vezi Fapte 9:15-16). Și el primește revelații noi care clarifică noua etapă în care se află Israel după respingerea lui Mesia. Totuși se abate de la tiparul clasic urmat de Ieremia și Ioan Botezătorul. Totuși nu cred că greșim când spunem că după Ioan Botezătorul, Pavel și apostolii mai împlinesc (măcar în parte, sau într-o formă nouă) rolul de profet față de Israel. Dar după ei, și după anul 70, se lasă o tăcere cumplită, asemănătoare cu tăcerea dintre Maleahi și Ioan Botezătorul. Dacă după anul 586 se redeschide repede izvorul profeției pentru Israel, după anul 70 d.Hr, se așterne o lungă și cumplită tăcere. Iată o mare diferență între perioada care a urmat după anul 70. Izvorul profeției s-a închis pentru multă vreme. Versetul 2:9 din Plângeri e încă valabil pentru Israelul care a urmat respingerii lui Mesia. Această tăcere pare să fie spartă totuși în Apoc.11 de cei doi prooroci care își au finalul lucrării lor în cetatea cea mare, unde a fost răstignit și Domnul lor. Conflictul lor e cu fiara și proorocul mincinos. Urgiile lor lovesc tot pământul. Mesajul lor ajunge la marginea pământului. Dar locul mărturisirii lor pare a fi Ierusalimul sau măcar țara lui Israel. Acum dacă Ierusalimul e capitala Imperiului Anticristic, e lesne de înțeles de ce acolo își împlinesc ei mărturisirea. Astfel deducem că ei sunt prooroci în special pentru Israel. Rodul mărturisirii lor va fi chiar pocăința lui Israel. Ei par să repună în scenă cei 3,5 ani din viața Mântuitorului. Înaintea lui Israel, Isus în 3,5 ani a confruntat conducerea apostată a lui Israel. La fel, *cei doi prooroci*, vor confrunta înaintea lui Israel pe Anticrist și proorocul mincinos, cei care vor reprezenta conducerea apostată a lui Israel de la final. Dar dacă preoții și fariseii sec.1 dominau doar Palestina, Anticristul și proorocul mincinos vor domina întreaga lume. Astfel scena nu mai poate fi doar Palestina, iar mesajul nu poate afecta doar Palestina. Palestina pare să rămână centrul scenei. Dar scena e întreaga lume. Mesajul ajunge la întreaga lume. Urgiile lor lovesc întreaga lume. Nu e întâmplător că cei 2

prooroci sunt descriși în termenii lui Moise (prefac apa în sânge) și în termenii lui Ilie (fac să nu cadă ploaie). Ilie se confrunta pe teritoriul Palestinei cu Ahab și Izabela. Evreii erau principalii spectatori. Moise se confrunta pe teritoriul mării puteri ai antichității (Egiptul) cu Faraon și vrăjitorii lui. Se avea în vedere vindecarea inimii evreilor dar spectatorii erau toate neamurile pământului. Or acum se asociază lucrarea lui Ilie cu cea a lui Moise. Un fel de doi în unu. Confruntarea este în mod simultan cu Faraon și Ahab, iar scena este în același timp Palestina și întreaga lume. Dacă Anticristul își va așeza capitala la Ierusalim, se explică foarte ușor de ce atât lucrarea lui Moise cât și cea a lui Ilie sunt înglobate în lucrarea celor 2 prooroci din Apoc.11. Reținem ipoteza ca cei doi prooroci din Apoc,11 reprezintă reactivarea vocii profetice stinsă odată cu dărâmarea Ierusalimului din anul 70 d.Hr. La fel cum ne-am întrebat de curând dacă Anticristul va fi dintre evrei, ne întrebăm desigur dacă și cei doi prooroci nu vor fi cumva tot evrei?

Revenim la lista din v.6-10 în care sunt menționați stâlpii lui Israel. Această listă nu se încheie cu bătrânii, ci cu fecioarele. Înțelegem de ce bătrânii ar fi incluși în listă. Dar de ce sunt incluse și fecioarele? Este pur și simplu o trecere la o altă categorie socială, sau cumva și fecioarele au un rol special în Israel? Aș lega prezența fecioarelor din această listă de profeția din Isaia cap.7-9 care anunța că Mesia se va naște din FECIOARĂ. În această lumină, fecioarele din Israel au un rol cu totul special. Căci din aceste fecioare va veni Mesia, Salvatorul. Astfel, fecioarele cu privirile plecate la pământ ne-ar putea sugera că venirea lui Mesia ca Restaurator este încă departe din pricina neascultării lui Israel.

2:11-12 – Suferința proorocului pentru poporul său

Ne reîntâlnim cu Ieremia care se identifică cu tragedia cetății. Deși Domnul pedepsește după dreptate pe fiica Sionului, Ieremia nu poate să nu plângă alături de fiica Sionului. Iar identificarea sa cu suferința poporului pare a fi totală. Suferința poporului devine suferința sa. Astfel durerea profetului atinge dimensiuni greu de imaginat. Suferința lui Ieremia nu poate fi descrisă sau înțeleasă. Totuși, el găsește niște imagini șocante prin care suntem provocați să explorăm adâncimile tristeții sale:

- Mi s-au stors ochii de lacrimi
- Îmi fierb măruntaiele
- Mi se varsă ficatul pe pământ

Zbaterea lăuntrică a lui Ieremia este atât de mare încât șuvoiul de lacrimi se epuizează. Durerea a stors din inima lui Ieremia și cea din urmă lacrimă, și cea din urmă picătură prin care suferința se putea exprima dinlăuntru spre afară. Este ca și cum înlăuntru lui Ieremia suferința ar fi ca un foc care nu se stinge. Astfel tot lăuntru lui Ieremia începe să fiarbă. Și fierberea continuă, nu se poate opri. Fierberea atinge un punct maxim încât lăuntru evadează spre afară pe altă cale decât cea a lacrimilor. Astfel, ficatul i se varsă pe pământ. Durerea interioară e prea

mare. Apare riscul unei implozii. Se caută o cale de scădere a presiunii interne. Calea lacrimilor e inaccesibilă. Atunci ficatul evadează și se varsă pe pământ pentru a mai diminua din tensiunea interioară a profetului. Imaginile ne trimit cu gândul către o suferință extremă, care depășește limita suportabilului. Ieremia nu rezonază cu durerea poporului, ci se identifică cu ea. Nu empatizează cu suferința cetății ci este copleșit de ea. Iată riscul cunoașterii iubirii lui Dumnezeu. Iată riscul călcării pe urmele lui Yahwe. În ziua răzbunării sale, Ieremia plânge pentru Sion la fel cum David plângea altădată pentru fiul său Absalom.

În mod firesc durerea copiilor din cetate este cea care-l sensibilizează cel mai mult pe Ieremia. Tema durerii pruncilor se va tot repeta pe parcursul Plângerilor. Ieremia putea fi supărat pe profeții cetății care au dus poporul în rătăcire, dar nu putea avea ceva împotriva copiilor din cetate. Desigur Ieremia este tulburat și de moartea profeților și a mai marilor cetății. Dar acordă o atenție specială necazului celor mici. V.11-12 ne prezintă scene din cetate la care Ieremia a asistat. El a văzut efectiv copii sugari abandonati și leșinați pe ulițele cetății, și copii spunând (verbal sau doar prin mimică) mamelor lor: *Unde este pâine și vin?* Întrebarea pare mai degrabă o metaforă. Copiii sugari caută lapte și nu pâine și vin. Dar pâinea și vinul sunt simboluri ale bunăstării, ale belșugului, ale binecuvântării și prezenței lui Dumnezeu. Rodul grâului și rodul viței, semnele purtării de grijă din partea cerului. Pâinea și vinul nu lipsesc nici la Templu. Tânjirea copiilor după hrană oglindește tânjirea lor disperată după prezența Dumnezeului care părăsise cetatea. Copiii nu primeau răspuns la cererile lor și cădeau pe ulițele cetății sau mureau la pieptul mamelor lor. Moartea prin înfometare este cumplită. Tabloul unui copil care moare din lipsa hranei este înfiorător. Imaginea unui copil care moare de foame la pieptul mamei lui este dincolo de limita suportabilității. Ieremia a fost martor la aceste tablouri. Ele erau vii în memoria sa, erau încă clare în galeria sufletului său îndoliat. Mamele se vedeau neputincioase în a-și hrăni sau ajuta pruncii. Dar dacă Ieremia este sensibilizat de aceste lucruri, oare cum privea Dumnezeu din ceruri? Putea să privească fără să plângă? Nicidecum! Plânsul lui Ieremia e total. Totuși el reflectă doar foarte puțin din Plânsul inimii Celui pe care-L urmasse din tinerețe. Geamătul din inima Domnului în fața acestor imagini e de neimaginat. Și totuși, El nu oprește măcelul. Iată că nimic nu este de mirat la Domnul. El CHIAR POATE împlini dreapta Sa judecată pe care o anunță. Cât de mare este sfințenia și dreptatea Lui. În ziua mâniei Sale, nemărginta Sa iubire nu POATE opri manifestarea judecății Sale.

De fapt durerea mamelor neputincioase în a-și ajuta pruncii muribunzi, oglindește durerea lui Yahwe neputincios în a-și ajuta poporul dat pradă morții. O cât ar fi vrut mamele să-și ajute pruncii! Și-ar fi dat și viața pentru ei. Dar nu era nici o cale de salvare. Jertfa vieții lor nu putea salva pruncii. Or, același lucru era în inima Făcătorului lui Iacov. Dar Yahwe era neputincios în fața nimicirii propriului popor. Nu se mai putea face nimic. Se făcuse tot ce se putea face pentru salvarea și vindecarea poporului. Dar poporului a ales până la capăt răzvrătirea și împietrirea. Și în mijocul acestor suferințe tot nu se smerea înaintea Domnului. Domnul deja hotărâse jertfirea Fiului Său pentru răscumpărarea lui Israel. Dar nici această jertfă nu putea salva poporul. Jertfa neînsoțită de căința poporului nu putea aduce iertarea. Tabloul cu mamele neputincioase în fața

pruncilor muribunzi reflectă foarte puțin din ce simțea Cel ce iubește în mod etern pe Israel în fața măcelăririi cetății. Dar durerea lui Yahwe era mult mai mare. Căci El nu doar asista la nimicirea copiilor poporului, ci era Cel care o împlinea. Când Avraam a ridicat pumnalul asupra lui Isaac, de-abia atunci a putut simți cu adevărat din ceea ce simțea Yahwe când pășea spre Sodoma. Dar acum nu era vorba de Sodoma ci de Israel. Sfâșierea era mult mai mare. Durerea de Creator era însoțită de durerea de Tată, de Soț, de Răscumpărător...Cum să nu plângă Ieremia? Cum să nu reediteze plânsul davidic: *Vai, fiul meu Absalom! Vai, fiul meu Iacov!*

2:13-17 - Proorocul explică poporului cauza dezastrului lor

În acest pasaj facem cunoștință cu Ieremia care vorbește cu fiica Sionului. E prima dată în carte când proorocul vorbește cu poporul său. Până acum a vorbit cu cititorul, cu neamurile, cu Domnul, cu sine...Acum vorbește cu poporul său. Îl numește pe acesta: *fiica Ierusalimului, fiica Sionului, fecioară*. E incredibil acest lucru. Ierusalimul era curva curvelor (vezi Ieremia cap.2-3a) care-și primise bine meritata pedeapsă pentru curviile ei. Ierusalimul era curva dezgolită și lovită cu pietre înaintea vrăjmașilor ei. Și acum era plină de răni și de ocară. Încă nu se căise de curviile ei. Și totuși Ieremia o numește atât de frumos: *fecioara, fiica Sionului*...Pe tot parcursul cărții profetul vorbește de fiica Sionului, de fecioara sau fiica Ierusalimului. Niciodată nu o numește curvă. Nici nu amintește de curviile ei trecute. Vorbește de vinovăția cetății în termen de PĂCAT dar pare să evite termenul de CURVIE, atât de folosit în cartea Ieremia și cartea Ezechiel. Oare de ce? Oare cum se explică această schimbare de macaz în limbajul profetului? Ce s-a întâmplat? A avut loc pedepsirea cetății. Or după pedepsirea cetății, chiar înainte de căința cetății, se schimbă ceva. Se schimbă ceva în primul rând în inima lui Dumnezeu, ne aducem aminte de Ieremia 42:10 când la două luni de la nimicirea cetății Domnul ne surprinde spunând: *Îmi pare rău de răul adus asupra cetății...*

Aducerea judecății violente pare să potolească mult din mânia Domnului împotriva poporului. Cel ce nu dorea să audă vreo mijlocire pentru cetate, acum primește cu bucurie mijlocirile lui Ieremia pentru rezidirea cetății. Ne aducem aminte că chiar în cartea Ieremia ÎNAINTE de nimicire, Ierusalimul era numit nu doar curvă ci și fecioara, fiica Sionului. Domnul privește la Ierusalimul prezent atât prin *lentila trecutului* cât și *prin cea a viitorului*. Pentru a se putea apropia de Ierusalimul apostat Domnul privește atât spre ce a fost cât și spre ar putea deveni și spre ce va deveni la final. Versetul 13 ne mai oferă un posibil răspuns. El ne descoperă că profetul încearcă să MÂNGÂIE și să ÎMBĂRBĂTEZE rămășița fiicei Sionului. Deci unul din scopul scrierii Plângerilor este mângâierea și îmbărbătarea rămășiței poporului. Profetul vrea să le arate că oricât de mare ar fi dezastrul prezent, mai este speranță pentru viitor. În acest context devine fundamental modul în care se adresează rămășiței. Ca să o îmbărbăteze, ca să-i arate că mai este speranță pentru iertarea, vindecarea și restaurarea ei, oare o putea numi altfel decât *fecioara, fiica Sionului și fiica Ierusalimului*? Nu este deloc întâmplător faptul că în v.13 apare toate aceste trei expresii care sunt alăturate ideii de îmbărbătare și mângâiere. Curva dezgolită și

rănită de pietre aude cum Ieremia o strigă: fiică, fecioară! Ce tablou! Ar trebui ca inima ei să tresară! Căci Ieremia era profetul Domnului. Dacă Ieremia o numea astfel, înseamnă că Domnul Însuși o numea astfel! Ce lumină în acest mare întuneric reprezenta faptul de a auzi vocea lui Yahwe care o chema șoptind: *fecioară, fiică!* Ieremia vrea să arate rămășiței că înțelege durerea ei. El nu este un mângâietor superficial. El nu bate pe umăr pe muribund spunându-i sec: *va fi bine!* El o mângâie pe fiica Sionului recunoscând în primul rând mărimea durerii ei, și acceptând neputința în a o mângâie cu adevărat:

- *Cu ce să te îmbărbătez și cu ce să te asemăn, fiica Ierusalimului? Cu cine să te pun alături, și cu ce să te mângâi, fecioară, fiica Sionului? Căci rana ta este mare ca marea: cine va putea să te vindece?*

Să ne gândim că aceste cuvinte sunt primele cuvinte adresate de profet cetății pedepsite. Dar Ieremia era cu totul îndreptățit să-i spună altceva: *Vezi ce ai pățit dacă nu m-ai ascultat! Vezi că eu am avut dreptate și tu ai greșit etc. De ce nu m-ai ascultat? Acum Domnul m-a răzbunat!* Dar Ieremia ne surprinde. Primele sale cuvinte către cetatea pedepsită care l-a respins și chinuit 40 de ani sunt cu totul altele. Ieremia s-a apropiat cu adevărat atât de mult de inima Domnului. Un om nu ar putea spune ce a spus el. Prin el vorbea iubirea divină. Prin el trăia Yahwe. Doar Yahwe era capabil de o asemenea replică. Ieremia își continuase călătoria în inima lui Dumnezeu. Se contopise cu iubirea lui Yahwe. Crescuse atât de mult în asemănare cu Yahwe. În traducerea literală afirmația de mai sus este tradusă astfel: *cu cine să te asemăn eu ca să te pot mângâia?* Mângâierea ar izvorî din găsirea unei comparații potrivite, din găsirea unor cuvinte care să poată exprima durerea cetății. Ieremia știe că primul pas al mângâierii este ÎNȚELEGEREA suferinței celui rănit. Cel ce trece printr-o suferință extremă nu prea poate fi înțeles. Capacitatea noastră de empatie este foarte limitată. Când ne merge bine e greu să empatizezi cu cel ce suferă. Iar acesta simte acest lucru. De aceea e greu să primească vreo mângâiere. Or mângâierea ar consta tocmai în înțelegere dimensiunii suferinței acestuia. Simplul fapt că cineva înțelege dimensiunea suferinței aduce mângâiere celui rănit. De fapt e primul pas în apropiere de cel rănit. Fără acest pas, orice alt demers devine inutil. Ne aducem aminte că ne-am întâlnit cu TEMA mângâierii și în cap.1. Acolo se constată că NU sunt mângâietori pentru Sion. Nimeni nu mângâie Sionul. În cap.2 profetul se oferă a fi MÂNGÂIETOR al Sionului. Rana Sionului e atât de mare încât NIMENI nu vrea să-l mângâie. Unii se bucură de căderea lui, alții îi disprețuiesc goliciunea, alții se tem și stau departe de o rană atât de mare. Dar Ieremia e primul care se apropie de RANA cumplită a fiicei Sionului. Ce tablou. Da, el, Ieremia rănit 40 de ani de Sion, se apropie acum de rănile cumplite ale Sionului pentru a le mângâia. Gestul lui Ieremia e divin, e cristic. Și Ieremia se apropie de această rană arătând Sionului că el înțelege suferința cetății. O înțelege căci se identifică cu ea. Suferința cetății e suferința lui! El știe cât este de mare. El nu subestimează dimensiunea răni. El recunoaște neputința în a exprima dimensiunea durerii, și dificultatea în a alina rana. Dar tocmai această recunoașterea a neputinței profetului de a mângâia Sionul, aduce MÂNGÂIERE Sionului, căci aceasta vede că cineva o ÎNȚELEGE. Ieremia știe că dacă ar găsi

cuvintele potrivite să descrie suferința cetății, ar putea aduce un strop de mângâiere. Dar rana este prea mare. Ieremia nu găsește comparația potrivită pentru a da cu adevărat glas durerii cetății. Și atunci preferă să recunoască limita limbajului său. Cu toate acestea folosește o comparație superbă: *rana ta este ca marea...*Rana de pe trupul Sionului e o rană proaspătă, deschisă, vie. E ca marea. Ca și cum marea ar fi o rană deschisă pe trupul pământului. E imensă, e vie, e în mișcare. Cum ar putea Ieremia să ÎNCHIDĂ o MARE, să o acopere cu pământ? La fel de neputincios este în a vindeca RANA deschisă a Sionului! Ieremia pune marea întrebare: cine *va putea să te vindece?* El ar vrea să mângâie și să vindece, dar nu poate. Rana e prea mare. Totuși cine ar putea să aducă vindecare? Ieremia nu dă răspunsul în mod direct, brutal. Dar răspunsul transpare din următoarele versete. Rana poate fi vindecată DOAR de Cel care a făcut-o, adică de Dumnezeu Însuși. Adevărul că Dumnezeu Însuși a făcut RANA e extrem de dureros. Dar tocmai acest adevăr descoperă speranța și cheia vindecării. Însă Ieremia nu se grăbește să facă asemenea afirmații. El este un model de apropiere față de cel rănit. El se apropie cu gingășie divină, cu tact divin de cel rănit, de Sion. De aceea observăm că deși nu evită tema păcatului și a vinovăției Ierusalimului, el NU insistă pe această temă în carte. A insistat pe această temă ÎNAINTE de pedeapsirea cetății. Dar acum, insistă pe alte teme. De exemplu în cap.2 un SINGUR verset vorbește în mod direct de PĂCATUL Sionului (v.14). În rest, abordează alte teme. Ieremia înțelege drama cetății. Și găsește calea apropierei de inima ei rănită. Profetul lacrimilor se întrece pe sine în această carte. Cartea are trei personaje principale: Dumnezeu, Ierusalimul și Ieremia. Dar toți trei sunt RĂNIȚI și copleșiți de durere. Ierusalimul e traumatizat de pedeapsa fără de milă a Domnului. Domnul e rănit deopotrivă de adulterul cetății, de durerea izvorâtă din actul pedepsirii cetății și din identificarea cu durerea cetății. Între cele două personaje se află Ieremia. El se identifică pe o parte cu durerea cetății, iar pe de altă parte cu durerea lui Yahwe. Toate personajele cărții suferă de o imensă rană. Prin Plângeri Ieremia se apropie de propria rană, de rana Sionului și nu în ultimul rând de inima rănită a Domnului. Plângerile ne descoperă calea divină de apropiere față de cel ce suferă. În mod paradoxal însăși suferința lui Ieremia face posibilă apropierea lui de inima Ierusalimului și de cea a lui Yahwe. Cineva care nu suferea atât de intens nu se putea apropia de nici una din cele două realități: suferința divină a lui Yahwe și cea omenească a Sionului. Dar Ieremia se poate apropia și de unul și de celălalt. Începutul cap.3 va insista pe secretul puterii lui Ieremia de a SLUII în acest context dramatic. El este om. El este OMUL zdrobit prin suferință. Dar el este și slujitorul lui Yahwe, cel conectat la mesajele cerului. Ieremia e mijlocitorul, cel în care suferința umană și cea divină se întâlnesc, se contopesc. Tabloul e atât de clar prin frumusețea lui încât pare de prisos să afirmăm că Ieremia devine o impresionantă și unică prefigurare a lui Mesia. Dacă Ieremia nu rămânea în cetate în timpul asediului el nu putea scrie cartea Plângerilor, nu putea fi un Mângâietor al Pământului și al Cerului. Nu putea plânge alături de Sion, nu putea plânge alături de Cer. Dar tocmai pentru că a rămas în cetate, pentru că a fost martor la pedeapsirea cetății, pentru că el însuși a fost zdrobit prin suferință, poate acum să aibă părtaşie cu cel zdrobit de suferință pe pământ, și mai ales cu cel zdrobit de suferință în Cer. Cartea Plângerilor devine o carte divină a

mângâierii. Prin Logos, prin rostire, prin rugăciune, prin exprimare Ieremia caută mângâiere...pentru sine, pentru Sion și pentru Cer. Remarcăm grija și tactul cu care Ieremia se apropie de RANA Sionului, de propria RANĂ și apoi de RANA cerului. Ne amintim de tema mijlocirii, pe care o vom întâlni și în acest capitol. Ieremia NU se grăbește să mijlocească. El se apropie cu grijă și cu gingășie de inima lui Yahwe. Am văzut cum vorbește cu cetatea. Și în capitolul trei vom fi uimiți că într-un mod asemănător va vorbi cu propriul său suflet. Remarcăm și ordinea celor trei dialoguri. Ieremia începe mai întâi dialogul cu Domnul (cap.1), apoi dialogul cu Sionul (cap.2) și de-abia apoi dialogul cu sine (cap.3). Rana sa e lăsată la urmă. Ieremia este cristic chiar și în acest aspect.

În v.14 Ieremia menționează cauza pedepsei, respectiv nelegiuirea lui Israel. Cum spuneam, el nu insistă excesiv de mult pe această temă. Când cineva e lovit, zdrobit de pedeapsa Domnului, o accentuarea a vinovăției sale îl poate distruge. Cu toate acestea problema vinovăției nu poate fi omisă. Ea nu este abordată pentru a culpabiliza sau umili pe cel rănit. Ea este abordată căci acolo se ascunde cheia vindecării, a reconcilierii. Cel rănit nu e lovit de soartă, de hazardul istoriei sau de mânia unor zei străini sau de reacțiile furioase ale unui zeu imprezibil. Ierusalimul este prădat din pricina fărâdelegii lui. Acest adevăr, în primă fază, accentuează durerea. E mai ușor de acceptat o durere care vine spre noi fără ca noi să o fi cauzat. Dar când durerea putea fi evitată dar e chemată de greșelile noastre, atunci trauma e mai mare. La greutatea durerii se adaugă cumplitul regret: *Dacă nu aș fi făcut acea greșeală, nu aș fi ajuns aici...* la greutatea necazului se adaugă zdrobirea imaginii de sine: *nu sunt un ghinionist sau martir al istoriei, ci primesc exact ceea ce merit!* Astfel, Ieremia abordează cu mare grijă problema vinovăției. Nu o ocolește. O pronunță cu dragoste. Dar pronunțarea mărește în primă fază durerea. Este ca și gestul de a scoate spinii din rană. Astfel se previne infecția. Dar în primă fază se mărește durerea. Dar această etapă e necesară. Ieremia o va dezvolta în capitolul 3. Adevărul crunt că necazul e o pedeapsă binemeritată pentru păcatul său amplifică durerea. Dar oferă o explicație. Și în același timp deschide drumul spre cheia vindecării. Dacă necazul ar fi fost adus de hazardul istoriei, sau de voia implacabilă a unor zeități, atunci pe ce bază s-ar putea construi speranța vindecării? Dar dacă rana e produsă de Domnul ca răspuns la păcatul poporului, atunci vindecarea poate fi adusă de același Domnul ca răspuns la pocăința poporului. În v.14 Ieremia pare să incrimineze mai mult proorocii decât poporul. El vrea să ajungă la tema nelegiurii poporului, dar o face certându-i pe prooroci. Ce delicat este Ieremia cu rana Sionului. Ce tact în apropierea de o temă atât de sensibilă. Proorocii mincinoși au avut un rol fundamental în procesul căderii fiicei Sionului. Am comentat îndelung acest aspect în cartea Ieremia. Apoi în v.15-16 Ieremia îi împărtășește Sionului că știe de ocara care i se aduce. Știe de stuporea trecătorilor, știe de satisfacția vrăjmașului. La durerea pierderilor suferite, la povara vinovăției se adaugă și ocara nemiloasă a vrăjmașilor. Acest lucru a mai fost menționat în cap.1. dar noutatea din cap.2 este aceea că acum Ieremia vorbește cu Sionul despre această temă. Dar de ce abordează Ieremia tema vrăjmașilor în dialogul său cu Sionul? În primul rând, Ieremia se delimitează de reacția acestora. Ieremia nu este printre vrăjmașii care se bucură de nenorocirea

Sionului. În al doilea rând, Ieremia face un nou pas în a arăta rămășiței Sionului că îi cunoaște și acest aspect al suferinței. În al treilea rând, pregătește explicația din v.17. În v.17, puterea Domnului este înălțată deasupra puterii vrăjmașilor. Adevăratul vrăjmaș a fost Domnul însuși. Vrăjmașii pământești au fost doar uneltele mâniei Sale. Iarăși, acest adevăr amplifică în primă fază durerea. Dar apoi aduce speranța. Căci vrăjmașii nu sunt mai puternici decât Domnul, ci Domnul e mai puternic decât vrăjmașii lor. Dacă Domnul ar redeveni prietenul lor, atunci I-ar putea izbăvi de vrăjmașii lor! Ieremia le aduce aminte că victoria vrăjmașilor lor asupra lor nu a fost un lucru neașteptat, o surpriză a istoriei, o neatenția din partea lui Yahwe. Yahwe a împlinit cuvântul pe care-l sorocise de multă vreme și a făcut din Sion bucuria vrăjmașilor lui. Se creează astfel un contrast între proorociile care NU S-AU ÎMPLINIT și cele care S-AU ÎMPLINIT. Sionul e chemat să nu se lase întemnițat de durerea prezentului ci să se conecteze la TRECUT. Acolo, în explorarea trecutului va găsi adevărul, explicațiile, și răspunsurile la De ce-urile lor disperate. Ieremia le reamintește că proorocii lor le vesteau pacea și le ascundeau nelegiurea, pe când Yahwe îi muștra pentru păcatele lor și le anunța judecata. Or această judecată era vestită de Ieremia însuși. Dar Ieremia nu creează un contrast între sine și proorocii mincinoși, ci între Domnul și proorocii mincinoși! El nu vrea să pară cel ÎNDREPTĂȚIT de această situație, cel înălțat pe pedestal. Vindecarea Sionului nu putea avea loc fără desprinderea acestuia de sub autoritatea vechilor sale autorități, și în special de sub autoritatea proorocilor mincinoși. Actul aprig al judecății era și un moment al adevărului în ce privește proorocii din Israel. În afară de Ieremia toți au pierit umpluți de rușine. Ieremia înalță acest adevăr dar nu spre a se înălța pe sine, ci cu scopul de a conduce Sionul către izvorul vindecării.

Observăm o progresie în abordarea temei nelegiurii. În 1:5 Ieremia martorul constată că vrăjmașii s-au bucurat că Domnul a pedepsit Sionul pentru fărădelegile lui. În 1:14, Ieremia care se identifică cu poporul vorbește de jugul nelegiurilor prinse pe gâtul lui. Iar apoi în 1:18,20 Ieremia care se identifică cu poporul și vorbește cu Domnul, mărturisește vina răzvrătirii sale. Dar până în cap.2 problema vinovăției nu este abordată într-un dialog DIRECT cu poporul. Tema păcatului nu apare menționată într-o propoziție formulată la persoana 2. De-abia în 2:14 Ieremia face acest lucru spunând: *proorocii TĂI nu ți-au dat pe față nelegiurea...* Ieremia însă nu zăbovește asupra acestei teme ci dezvoltă tema mijlocirii. Tema vrăjmașilor este ca și în cap.1 o temă SUPPORT. În cap.1 Ieremia folosește tema vrăjmașilor pentru a-i cere lui Dumnezeu pedepsirea acestora. E de fapt o mijlocire pentru Israel ascunsă în tema pedepsirii vrăjmașilor. Acum, în cap.2 tema vrăjmașilor e folosită pentru a MOTIVA pe Iuda să mijlocească la Domnul. Presiunea exercitată de vrăjmași mărește dorința cetății de a ieși din criză. Iar soluția ieșirii din criză începe prin refacerea dialogului cu Yahwe.

2:18-19 – Proorocul îndeamnă zidul Sionului la mijlocire

Inima lor strigă către Domnul... Ce introducere la acest îndemn. Dar oare chiar striga inima lor către Domnul? E vorba de un strigăt conștient, sau Ieremia vede în adâncul rămășiței

poporului un strigăt nerostit, o rugăciune nespusă îndreptată către Yahwe? Sau este mai degrabă ceea ce dorește Ieremia să vadă în inima poporului sau ceea ce va fi la finalul istoriei în inima lui Israel? E o radiografiere a adâncului inimii poporului, un vis sau o profeție? Misterioasă afirmație. Și ce ascunde această afirmație. E strigătul care putea de mult să închidă istoria păcatului. E strigătul care și azi ar putea aduce Împărăția mesianică pe pământ. E strigătul care va pune în cele din urmă capăt domniei răului pe pământ. Dacă suntem atenți la v.18 observăm că îndemnul nu este adresat în mod direct fiicei Sionului ci ZIDULUI fiicei Sionului. Și desigur ne întrebăm dacă este o metaforă care înglobează realitatea fiicei Sionului sau dacă imaginea trimite la o altă realitate? Zidul fiicei Sionului ar putea trimite la Sionul aflat în ruine căci știm din v.8 că Domnul Și-a pus de gând să dărâme ZIDURILE fiicei Sionului și chiar le-a nimicit. *Căci a cufundat în jale întăritura și ZIDURILE, care nu mai sunt, toate, decât niște dărâmături triste* (v.9). Zidul aflat în ruină ar putea simboliza Sionul rănit și aflat în dezastru. Dar o paralelă cu un text din Isaia ne poate sugera și o altă interpretare:

1. „De dragostea Sionului nu voi tăcea, de dragostea Ierusalimului nu voi înceta, până nu se va arăta mântuirea lui, lumina soarelui și izbăvirea lui, ca o făclie care s-aprinde.
2. Atunci neamurile vor vedea mântuirea ta, și toți împărații, slava ta; și-ți vor pune un nume nou pe care-l va hotărî gura Domnului.
3. Vei fi o cunună strălucitoare în mâna Domnului, o legătură împărătească în mâna Dumnezeului tău.
4. Nu te vor mai numi „Părăsită” și nu-ți vor mai numi pământul un pustiu, ci te vor numi: „Plăcerea Mea este în ea”, și țara ta o vor numi „Beula”, „Măritată”, căci Domnul Își pune plăcerea în tine, și țara ta se va mărita iarăși.
5. Cum se unește un tânăr cu o fecioară, așa se vor uni fiii tăi cu tine; și cum se bucură mirele de mireasa lui, așa Se va bucura Dumnezeul tău de tine.
6. **Pe zidurile tale, Ierusalime**, am pus niște *străjeri* care nu vor tăcea niciodată, nici zi, nici noapte! Voi care aduceți aminte Domnului de el, nu vă odihniți deloc!
7. Și nu-l dați răgaz, până nu va așeza din nou Ierusalimul și-l va face o laudă pe pământ.
8. Domnul a jurat pe dreapta Lui și pe brațul Lui cel puternic, zicând: „Nu voi mai da grâul tău hrană vrăjmașilor tăi, și fiii străinului nu vor mai bea vinul tău pentru care tu te-ai ostenit.
9. Ci cei ce vor strânge grâul, aceia îl vor mânca și vor lăuda pe Domnul, și cei ce vor face vinul, aceia îl vor bea în curțile Locașului Meu celui Sfânt.”
10. Treceți, treceți pe porți! Pregătiți o cale poporului! Croiți, croiți drum, dați pietrele la o parte! Ridicați un steag peste popoare!

11. Iată ce vestește Domnul până la marginile pământului: „Spuneți fiicei Sionului: „Iată, Mântuitorul tău vine; iată, plata este cu El, și răsplătirile merg înaintea Lui.”

12. Ei vor fi numiți „Popor sfânt”, „Răscumpărați ai Domnului”. Iar pe tine te vor numi „Cetate căutată și nepărăsită”.

(Isaia 62)

Nu putem să nu observăm asemănarea izbitoare dintre expresiile din Isaia 61 din dreptul străjerilor și cele folosite în acest pasaj de Ieremia. Străjerii din Isaia 61 par a fi rămășița credincioasă a lui Israel formată din Daniel, Ezechiel...iar în prezent și de Biserica dintre Neamuri. Această rămășiță, deși nu poate muta istoria din loc, are un rol cheie în planul lent de restaurarea a fiicei Sionului. Întrebarea este dacă Ieremia adresează îndemnul din 2:18-19 rămășiței credincioase sau întregului popor care supraviețuise dezastrului? Inima rămășiței credincioase STRIGA efectiv către Domnul. Afirmăția din v.18a s-ar potrivi rostită la timpul prezent în dreptul rămășiței credincioase a poporului. Îndemnul din v.19: *ridică-ți mâinile spre El pentru viața copiilor tăi care mor de foame la toate colțurile ulițelor...*ne-ar sugera că îndemnul e adresat fiicei Sionului, întregului popor care a răzvrătit dezastrului. Sau poate în mod intenționat Ieremia lasă în neclaritate identitatea celui căruia îi adresează îndemnul. Poate el are în vedere o trecere de la rămășița credincioasă la rămășița întregului popor. Poate el speră ca plânsul rămășiței credincioase să dea naștere bocetului întregului pământ. Ieremia nu insistă pe CONȚINUTUL rugăciunii. Nu vorbește explicit despre o mărturisire a păcatului și nici despre o listă de CERERI adresată Domnului. El insistă în schimb pe GESTUL de a PLÂNGE înaintea Domnului:

- *Varsă ...șiroaie de lacrimi!*
- *Gemi!*
- *Varsă-ți inima ca niște apă înaintea Domnului!*
- *Ridică-ți mâinile spre El!*

Este ca și cum Ieremia ar invita Sionul să-i povestească Domnului durerea Lui. Dar de ce? Nu știe Domnul de durerea Sionului? Ieremia pare să creadă că acest plâns poate înmuia inima Cerului. La fel cum plânsul lui Iosia nu a fost în van nici plânsul zidului Sionului nu va fi în van. Exprimarea durerii înaintea Domnului atinge o coardă sensibilă din inima Domnului. Se subînțelege că plânsul include pocăința și că este un plâns al pocăinței în primul rând. Dar Ieremia nu dezvoltă acest aspect acum. O va face în următoarele capitole. Acum insistă doar pe ideea de a PLÂNGE înaintea Domnului. E o mare diferență între faptul că cineva plânge și faptul că cineva plânge înaintea Domnului. Pare o uriașă diferență între existența unei dureri, și exprimarea acestei dureri înaintea Domnului. Parcă prin plânsetul adresat Domnului Domnul ia mai bine cunoștință de acel necaz și este mai motivat să intervină. E o diferență între copilul care

e rănit și plânge și copilul care e rănit și plânge *către mama lui*. Și în prima situație inima de mamă e sfâșiată și decisă să intervină. Dar în a doua situație sfâșierea e mai mare, hotărârea de a interveni e mai mare. Dumnezeu este o Persoană. Atunci când cineva i Se adresează se întâmplă ceva special în inima Sa: reacționează ca o Persoană. Desigur e și o altă nuanță. În tragedia lui Israel Domnul nu poate interveni decât dacă este chemat. El nu a intervenit pentru că a fost alungat. El va putea interveni doar dacă va fi chemat. Plânsul și povestirea necazului înaintea Domnului este o chemare a Cerului care de-abia așteaptă să intervină în favoarea lui Israel. Plânsul de care vorbește Ieremia are în vedere aducerea izbăvirii, salvării. Această idee se deduce din v.19: ridică-ți mâinile pentru *viața copiilor tăi*...se are în vedere salvarea acestor copii. Iar ne întâlnim cu tema copiilor. Ea este o temă centrală în acest capitol. Ieremia folosește tema copiilor pentru a sensibiliza atât pe fiica Sionului cât și pe Yahwe Însuși. Copiii sunt cei mai mici, cei mai vulnerabili, cei mai puțini vinovați de dezastrul din țară, cei îndrăgiți în mod special atât de fiica Sionului cât și de Yahwe. Dacă Sionul găsește dificilă refacerea dialogului cu Yahwe, viața copiilor e o motivație puternică pentru a depăși orice inhibiție și a face pași spre Yahwe. Dacă Yahwe găsește dificilă reapropierea de Sion, durerea copiilor înfometati Îl poate sensibiliza să facă pași spre Sion. Ieremia caută corzi sensibile atât în inima fiicei Sionului cât și în inima lui Yahwe. Yahwe este Dumnezeul celor micuți și slabi. Poate El rămâne indiferent la soarta acestor copii?

Ieremia subliniază apoi ideea de INSISTENȚĂ, de PERSEVERENȚĂ în rugăciune:

- Zi și noapte...
- Nu-ți da nici un răgaz...
- Scoală-te și gemi noapte când încep străjerile...

Un plâns total, dar un plâns continuu, permanent, fără întreruperi. Un plâns perseverent, un plâns încăpățânat, un plâns până la capăt. Plânsul nu poate înceta decât atunci când Domnul aduce izbăvirea finală, mântuirea promisă. Nu este un plâns continuu pentru o perioadă scurtă de timp, și nici pentru una lungă. Este un plâns până la capăt...și nu se știe când va fi acest capăt. Este un plâns de un an, de un deceniu, de o viață, de un secol, de un mileniu...și aici e paradoxul. Străjerii plâng...trec sute de ani...izbăvirea nu vine...și totuși străjerii sunt îndemnați să plângă fără întrerupere, fără să obosească, ca și cum în plânsul lor ar fi cheia izbăvirii. Cum spunem, e important să sesizăm că nu apare explicit ideea mărturisirii păcatului în acest plânset. Căci nu se are în vedere imaginea Judecătorului care are nevoie să audă rugăciunea de căință, ci se are în vedere imaginea Tatălui care are nevoie să audă doar plânsetul copilului pentru a auzi. Dar de ce e nevoie de așa de mult plâns? Străjerii formează doar o rămășiță....dacă plânsul lor nu este continuat de întreg poporul, izbăvirea oricum nu va veni. Rămășița credincioasă poate plânge milenii...fără pocăința întregului Israel căință nu vine. Și atunci de ce această insistență pe plânsul rămășiței credincioase? Și se insistă ca și cum aceasta ar produce, ar grăbi aducerea mării izbăviri. Ce taină ascunde acest plânset? E plânsul care înmoaie inima poporul împietrit sau plânsul care înmoaie inima Soțului înșelat? Sau una și alta? Nu știm exact. Dar există o relație

tainică între plânsul rămășiței, inima Domnului și inima poporului împietrit. Astfel, are SENS îndemnul lui Ieremia. Ideea de NEÎNCETAT evidențiază autenticitatea DORINȚEI și a CREDINȚEI rămășiței. Și nu credința este aceea care poate muta munții. Și cu cât plânsul durează mai mult și izbăvirea încă nu vine, cu atât credința e mai provocată să continue, cu atât gândul renunțării e mai puternic, cu atât fiecare pas înainte face să strălucească mai mult tăria credinței. Cu fiecare zi, glasul îndoielii crește în intensitate: *vezi a mai trecut o zi, un an, un secol, un mileniu....ai plâns cum ți s-a spus...izbăvirea tot nu a venit...plânsul tău nu contează...nu poate schimba nimic...de ce să mai plângi?* Fiecare zi în care izbăvirea nu vine mărește glasul PUTEREA îndoielii, oferă un NOU ARGUMENT VIZIBIL glasului descurajării. Dar dacă se face pasul înainte totuși, credința strălucește și mai mult? Și oare nu acesta e rolul creșterii glasului îndoielii, și anume să facă credința să strălucească mai mult? Când ne gândim că au trecut mai bine de 2500 de ani de la momentul în care Ieremia a scris acest îndemn, și vedem că izbăvirea nu a venit, ce motivație mai găsim în a împlini îndemnul său și în a plânge pentru ruinele Sionului? Un singur lucru ne poate împuternici să-i urmăm îndemnul: nebulia credinței!

Prin îndemnul din acest mesaj Ieremia dorește să refacă dialogul dintre Sion și Yahwe. De fapt acesta este și unul din scopurile cărții. Deși Sionul a primit ceea ce merita și anume dreapta judecată divină, totuși el este îndemnat să-și povestească necazul înaintea Domnului. Cel ce suferă pare să aibe dreptul la a fi mângâiat chiar dacă suferă din pricina păcatului său. Cerul nu poate rămâne insensibil la suferința de pe pământ, chiar dacă această suferință e rezultatul revărsării mâniei divine. Pe aceasta pare să mizeze Ieremia atunci când îndeamnă zidurile Sionului să plângă înaintea Domnului. Ieremia a călătorit suficient de mult în inima lui Dumnezeu pentru a pricepe că Domnul nu-I place să judece, și că suferința e ultimul lucru pe care ar dori să-l vadă, cu atât mai mult să îl provoace. Lui însă îi place îndurarea, să binecuvinteze, să mângâie, să aducă viața. Astfel, Ieremia crede că simpla vărsare a inimii îndurerate înaintea Domnului poate mișca inima cerului. Am reliefat deja faptul că el nu îndeamnă în mod direct la mărturisirea păcatului ci doar la vărsarea inimii ca apa înaintea Domnului. Vărsarea apei era un ritual, un gest de închinare ritualică. Vărsarea inimii omului înaintea Domnului este un act de închinare. Omul încredințează Cerului cele mai profunde trăiri ale sale. Ieremia nu este adeptul stoicismului sau a negării stărilor sufletești. Sionul e îndemnat să își verse inima înaintea Domnului. Durerea trebuie exprimată. Sionul are nevoie să-i spună Domnului ce mare este necazul lui, ce mare e suferința lui, cât de disperat este și că nu mai crede că poate fi restaurat. Povestirea durerii înaintea Domnului eliberează sufletul de povara disperării și face loc în acesta pentru picurii de speranță. Simplul fapt că îi spunem: *Doamne, uite cât de mult sufăr!* pe de o parte curățește inima, iar pe de altă parte cheamă Cerul în ajutor.

2:20-22 – Proorocul se roagă Domnului

La fel ca și capitolul 1, cap.2 se încheie cu rugăciunea adresată Domnului de către Ieremia. Mijlocirea din ultimele versete ale cap.1 au reprezentat punctul culminant al capitolului.

De fapt prima parte a cap.1 nu a făcut altceva decât să pregătească mijlocirea de la final. Se pare că Ieremia urmează același tipar și în cap.2. Ultimele versete din cap.2 reprezintă o rugăciune făcută de Ieremia lui Yahwe. Și la fel ca în cap.1 cel care se roagă nu este Ieremia martorul, ci Ieremia care se identifică cu cetatea. În cap.1 s-au împletit două teme: cea a mângâierii și a vrăjmașilor. În final, Ieremia cere pedepsirea vrăjmașilor pentru a aduce mângâierea peste Sion. În cap.2 tema vrăjmașului pământesc se împletește cu tema Vrăjmașului din ceruri. Domnul a devenit ca un vrăjmaș. Ieremia insistă că Domnul Și-a distrus propriul popor, propria cetate, propriul Templu. A dat pe mâna vrăjmașului tot ce avea mai scump. Se deduce că Domnului NU I-A FOST DELOC UȘOR SĂ FACĂ ACEST LUCRU. Aceasta pare a fi tema cheie a acestui capitol. Nu se insistă pe reacția divină la pocăința față de păcat ci la reacția divină în fața SUFERINȚEI. Chiar dacă suferința e adusă de păcat, ea nu place Domnului, ea sensibilizează inima Domnului. Aceasta e a doua temelie pe care construiește Ieremia. Din pricina acestei temelii el face un pas mai departe în DIALOG. Vorbește pentru prima dată în carte cu fiica Sionului și îndeamnă fiica Sionului să vorbească cu Yahwe. Și practic o învață cum să înceapă dialogul cu Yahwe. În cap.1 temelia era dreptatea Domnului. Pe această temelie Ieremia zidește mijlocirea care cere pedepsirea vrăjmașilor Sionului. În cap.2 temelia pare a fi sensibilitatea Domnului față de suferința Sionului, sensibilitate care se păstrează chiar în contextul pedepsei. Ieremia leagă această temelie de sensibilitatea Sionului față de suferința propriilor copii. Este ca și cum Ieremia ar spune Sionului: chiar dacă e ceasul judecății, Yahwe simte față de suferința voastră ceea ce voi simțiți față de suferința propriilor copii. Acest lucru dă curaj Sionului să-și povestească durerea înaintea Domnului și chiar să ceară izbăvire, măcar a copiilor care mor de foame. Iubirea intrinsecă față de cel ce este al tău pare a fi cheia de boltă a capitolului. Astfel nu ne mirăm ca la rugăciunea de la final ne întâlnim exact cu această temă. Dar acum Ieremia face un pas mai departe. Dacă până acum a făcut o paralelă între Domnul care Și-a dat pe mâna vrăjmașului Cortul și mamele care priveau neputincioase cum copiii lor mor de foame, acum Ieremia alătură imaginea femeilor care și-au mâncat pruncii cu imaginea lui Yahwe care a înjunghiat pe locuitorii cetății. În ultimele trei versete Ieremia pare să învețe Sionul cum să-și verse inima înaintea Domnului. El pur și simplu cheamă pe Domnul să privească spre nenorocirea cetății. Dar mai mult decât atât. Ieremia cheamă pe Domnul să vadă nenorocirea pe care Domnul Însuși a făcut-o cetății. Aici Ieremia nu mai amintește ca în capitolul 1 vinovăția poporului și dreapta judecată a lui Dumnezeu. Aici e cheia acestui al doilea capitol: ***în ciuda faptului că nimicirea cetății a însemnat manifestarea dreptei judecăți a lui Dumnezeu, Dumnezeu nu poate rămâne insensibil la durerea cetății!*** Pentru că e vorba de Dumnezeul iubirii, și e vorba de cetatea Lui! Îndrăzneala lui Ieremia mă sperie. El aduce înaintea ochilor Domnului copiii și bătrânii, fecioarele și tinerii morți de pe străzile cetății și-i spune: *Tu i-ai ucis în ziua mâniei Tale, Tu i-ai înjunghiat fără milă!* Și toți aceștia erau *ai mei*. Dar erau și ai Domnului. Femeile și-au mâncat proprii copii, Domnul Și-a ucis slujitorii în propriul Său Locaș Sfânt, și Domnul Și-a înjunghiat copiii pe străzile cetății. Cum spuneam mă sperie curajul lui Ieremia. El alătură imaginea absolut dezgustătoare a mamelor care din pricina foametei s-au

dedat la canibalism față de proprii lor copii cu imaginea Dumnezeului care Și-a ucis propriul popor. Ieremia știa că Domnul condamnă jertfirea copiilor de către părinții lor (vezi Ieremia cap.19), acest lucru nici nu trecuse prin minte Domnului. O acțiune ÎMPOTRIVA instinctului matern și patern era de neconceput pentru Părintele întregii creații. Și cu toate acestea pedeapsa Domnului e cea care face pe mame să-și mănânce copiii. Mai mult Domnul Însuși distruge ce este al Lui: preoții Lui, Casa Lui, cetatea Lui, poporul Lui! aceasta este și întrebarea lui Ieremia:

- Privește, Doamne, și privește: **cui** i-ai făcut Tu așa ceva?

Pare a fi un reproș adus de Ieremia Domnului. Accentul nu cade pe faptul că Domnul a nimicit (cu alte cuvinte întrebarea nu este *DE CE ai nimicit?*), ci accentul cade pe Persoana pe care Domnul a nimicit-o (cu alte cuvinte întrebare este: *Pe CINE ai nimicit?*) Răspunsul pe care îl sugerează Ieremia este: *Doamne, ai nimicit copiii Sionului, care sunt de fapt și copiii Tăi!* Desigur, Ieremia nu se ceartă cu Domnul dar încearcă să miște ceva în inima Domnului. Desigur nu putem rupe de context această mijlocire, dar nici nu putem să trecem cu vederea conținutul ei șocant. În cap.1 Ieremia a mărturisit fărădelegea Sionului și dreapta Sa judecată. El amintește acest lucru chiar și în cap.2 (vezi 2:14). În cele din urmă acele femei care și-au mâncat copiii s-au dus pe ele însele din pricina păcatelor în această situație de cumplită înjosire și degradare. În cele din urmă aceste femei și-au jertfit de bună voie copiii lui Moloc. Acum drept pedeapsă își mănâncă alți copii sub presiunea foametei. Orice păcat atrage după sine alt păcat, de obicei mai adânc. Este un mod prin care se manifestă dreptatea Domnului față de cel care păcătuiește. Apoi, Domnul nu-și pedepsea copiii, ci vrăjmașii. Soția Lui L-a înșelat și L-a părăsit. Ea nu a vrut să mai fie a Lui. Copiii Săi L-au negat ca Tată și s-au închinat pietrei. Pe El L-au urât și I-au ucis fără milă profeții și slujitorii credincioși. Domnul Se răzbună pe vrăjmașii Lui și răzbună sângele nevinovat al copiilor Lui vărsat fără milă de locuitorii cetății. El dă cetății ÎNAPOI ce a dat și ea adevăraților copii ai Domnului. El dă cetății ce merita. El pedepsește pe cei care NU AU MAI VRUT să fie ai Lui, care au ales de tată pe diavolul. Ieremia însă pare să știe că din pricina iubirii eterne a Domnului, pentru Acesta acei locuitori nu sunt doar vrăjmașii Lui de care inima i s-a înstrăinat cum ne învață și profetul Ezechiel, ci rămân în continuare făptura mâinilor Lui, poporul Lui. Cum spuneam cu altă ocazie: din ceea ce simțea Avraam când își ridica pumnalul asupra fiului său NEVINOVAȚ Isaac, simțea Domnul când ridica pumnalul judecății asupra Sodomei. Desigur, dacă Isaac ar fi ucis-o pe Sara și apoi pe toți prietenii lui Avraam, dacă ar fi devenit un monstru, dacă ar fi vrut să-l omoare și pe Avraam și Avraam ar fi primit poruncă în acest context să-lucidă, atunci Avraam ar fi simțit cu TOTUL altceva pe muntele Moria față de ce a simțit în Gen.22. Cred că și în acest scenariu cu Isaac devenit un monstru, poate ceva din inima de tată a lui Avraam ar fi tresărit. În mod cert nu l-ar fi judecat cum ar fi judecat un străin. Avraam nu ar fi uitat că Isaac e fiul lui dar ar fi împlinit cu hotărâre judecata. Dar Avraam e un om păcătos care purta cu sine doar o mică fărâamă din iubirea Tatălui ceresc. Dar oare ce simte Tatăl ceresc când Își judecă copiii care i-au devenit vrăjmași? Probabil simțirile lui Avraam de pe muntele Moria sunt cele care ne pot ajuta să explorăm acest lucru. Iată ce nu înțelegea Iona.

El vedea în iertarea și harul divin o SLĂBICIUNE. Iona nu era de acord cu Domnul care tot amâna judecata, și care pentru orice mic semn de căință anulează pedeapsa. Iona nu înțelege de ce atâta milă pentru niște asirieni cruzi și idolatri care au făcut ravagii în poporul Domnului. Pentru Iona asirienii din Ninive erau niște străini, niște vrăjmași ce trebuiau pedepsiți. Iona nu cunoaște inima de Tată a Domnului, iubirea Sa veșnică pentru toate fapăturile mâinilor Lui. Faptul că Domnul aduce până la urmă judecata chiar asupra propriului popor, ne arată că iubirea Sa nu este o slăbiciune. Ieremia pare să știe însă că prin lentila iubirii eterne pentru Israel acei vrăjmași din cetatea apostată erau încă copiii dragi ai Domnului. Și prin această lentilă nu îi este teamă să-i „reproșeze” Domnului că Și-a junghiat proprii copii... aici el pare a se adresa iubirii din inima Domnului, de aceea folosește un limbaj al iubirii. Și prin această imagine: *Doamne, e vorba de copiii Tăi!* pare să dorească a atinge inima de Tată a Domnului. Dumnezeu este Tatăl Desăvârșit. Nici nu-I trece prin minte că un părinte ar putea să-și jertfească copilul. Totuși Domnul junghie fără milă pe poporul Său. E vorba însă de poporul Său cel răzvrătit. Și Legea cerea tatălui să fie primul care să ridice piatra împotriva unui fiu răzvrătit sau idolatru. Dar și copiii Domnului care nu s-au răzvrătit sunt dați pradă suferinței: Abel e ucis de Cain, Ieremia e lovit de popor, Iov e dat pe mâna vrăjmașului. Unde este aici inima de Tată a Domnului? Dispare? Nicidecum. Să nu credem că Dumnezeu NU a suferit împreună cu Iov și că nu S-a bucurat să-l elibereze din mâinile vrăjmașului. Tatăl lui Iov vede însă un așa mare bine etern care va izvorî din acea suferința trecătoare, încât pare a considera că nu l-ar iubi pe Iov dacă nu l-ar trece pe acolo. La fel consideră și în dreptul lui Avraam când îi dă marele test de pe muntele Moria. Dumnezeu VEDE slava eternă ce izvorăște din suferința trecătoare. Pavel însuși spune că suferința de acum nu este vrednică să fie pusă alături de slava eternă care va veni. Și Pavel cunoștea în parte. Dar Dumnezeu cunoaște în mod deplin. Astfel suferința lui Iov e eclipsată de slava ce va veni. Privind la acea slavă inima de Tată DECIDE ca Iov să treacă prin acea încercare. Și ne apropiem de ceea ce cartea Plângerilor prefigurează... de suferințele lui Mesia Însuși, de suferințele Fiului. Acum nu mai vorbim de o mică încercare, de o suferință omenească, trecătoare. Vorbim de despărțirea de Dumnezeu, de o judecata eternă. Unde este aici inima de Tată a Domnului? Ne-a iubit pe noi MAI MULT decât pe propriul Său Fiu? Aici decizia se ia împreună, așa cum am comentat pasajul din Ghetsimani din Evaghelia după Matei, pe muntele Gologota Avraamul cere și Isaacul cere iau împreună decizia. Nu e doar decizia Tatălui. Este 100% și decizia Fiului. Fiul alege de bunăvoie să-Și dea viața. Tatăl acceptă. Amândoi iubesc umanitatea cu o iubire eternă, amândoi sunt părinții umanității. E vorba de fapt de Tatăl care Se jertfește pe Sine de dragul copiilor care i-au devenit vrăjmași. Amândoi privesc spre bucuria ce le era pusă înainte. Amândoi consideră că merită. Ne întrebăm atunci: dar oare ce va fi? Oare ce este această slavă viitoare? Oare ce va fi la Nunta Mielului, dacă a dat sens însăși jertfei Mântuitorului nostru? Ce va fi, noi nu vedem acum. Degustăm prin experiențe, creștem în cunoaștere. Dar ceea ce ne rămâne e credința. Ferice de cel ce nu a văzut și a crezut.